

چالش‌های نظام حقوقی ایران در تنظیم‌گری رمزدارایی‌ها



پژوهشکده پولی و بانکی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
کتاب‌های تخصصی پولی و بانکی
شرکت ملی انفورماتیک

یازدهمین همایش سالانه
بانکداری نوین و
نظام‌های پرداخت

زیست بوم بانکداری هوشمند؛ حکمرانی دیجیتال و نظارت فناوریانه

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۵ و ۶ آذر ۱۴۰۳

ISC
مؤسسه استاندارد و پایش
علم و فناوری جهان اسلام

کارشناس حقوقی مرکز مبادله ارز و طلای ایران
دانشجوی دوره دکتری تخصصی حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس

سید مهدی نبوی

کارشناس تدوین و تطبیق مقررات مرکز مبادله ارز و طلای ایران
فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه امام صادق (ع)

سید محمدرضا حقانی

کارشناس ارشد قراردادهای مرکز مبادله ارز و طلای ایران
فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه امام صادق (ع)

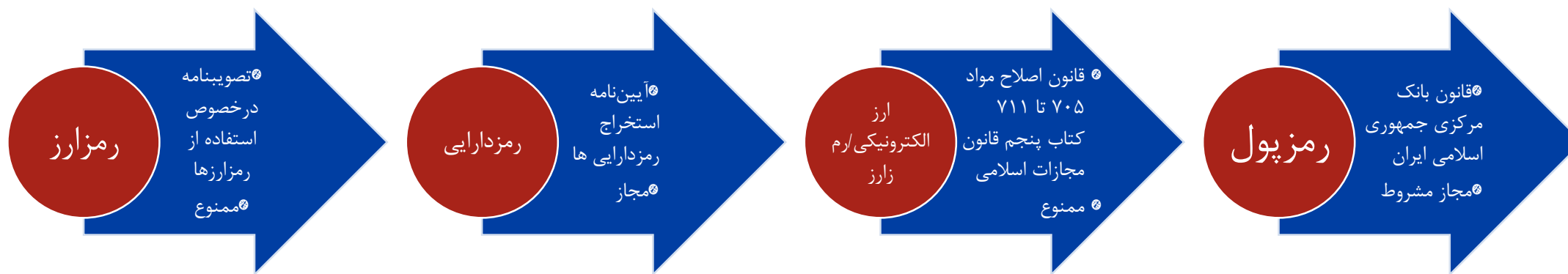
نویدرضا کیوانی

مدیر حقوقی مرکز مبادله ارز و طلای ایران
دانشجوی دوره دکتری تخصصی حقوق خصوصی دانشگاه تهران

محمدطه خراطها



سیر تغییر عناوین و وضعیت حقوقی رمزارهایی‌ها در قوانین و مقررات



حرکت از وضعیت ممنوعیت به وضعیت مجاز مشروط

اصول حاکم بر حکمرانی اقتصادی رمزارایی ها



ابهام در ماهیت حقوقی رمزدارایی‌ها

رمزدارایی

- نوعی ارزش رقومی (دیجیتالی) که الگوی ساخت نشان حساب و خلق و تسویه ارزش رقومی (دیجیتالی) بر پایه فناوری دفتر کل توزیع شده می‌باشد و قیمت آن بر مبنای پول رایج کشورها، ثابت یا متغیر بوده و نرخ آن در بازارهای متمرکز یا غیرمتمرکز داخلی یا بین‌المللی تعیین می‌شود و کارکرد ذخیره ارزش آن بر کارکردهای واسطه مبادله و سنجش ارزش غلبه دارد.
- آیین‌نامه استخراج رمزدارایی‌ها
- ذخیره ارزش

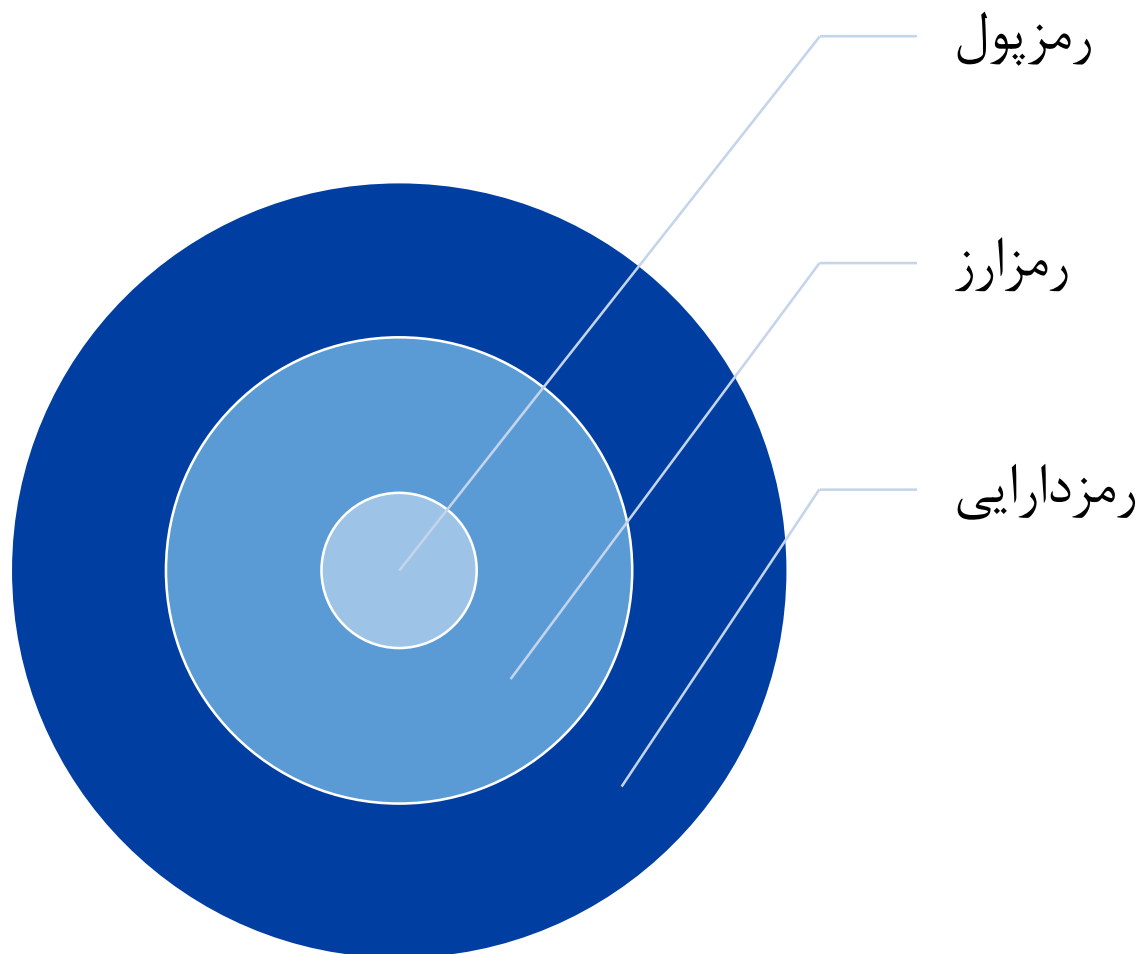
رمز پول

- نوعی پول رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده است که در بستر پایگاه داده اشتراکی به صورت متمرکز (با محوریت بانک مرکزی) یا غیرمتمرکز ایجاد و به صورت غیرمتمرکز مبادله می‌شود.
- قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ابزار پرداخت

ارز

- پول رایج کشورهای خارجی، اعم از اسکناس، مسکوکات، حوالجات ارزی و سایر اسناد مکتوب یا الکترونیکی است که در مبادلات مالی کاربرد دارد.
- قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- ابزار پرداخت

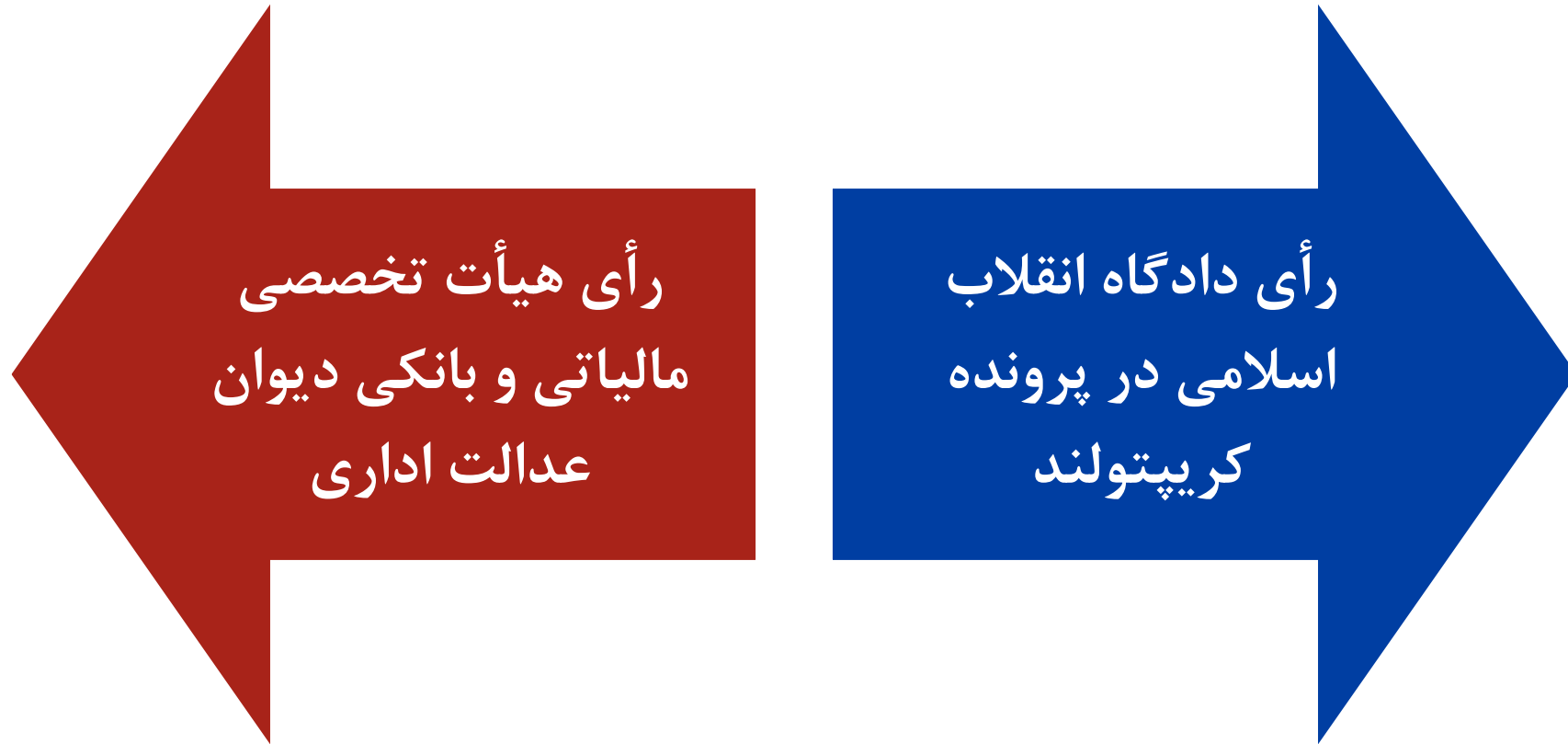
نسبت میان رمزارزایی‌ها



رویکردهای متفاوت نسبت به رمزدارایی‌ها در نظام حقوقی ایران



تعارض رویه قضایی



پیشنهادهای کاربردی

- تصویب «قانون جامع رمزدارایی‌ها»
- ایجاد نهاد جدید تنظیم‌گری رمزدارایی‌ها توسط مجلس شورای اسلامی و اصلاح قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب
- تحدید حدود صلاحیت شورای عالی فضای مجازی و شواری عالی امنیت ملی در خصوص مداخله در تنظیم‌گری رمزدارایی‌ها
- تدوین و تصویب سیاست جنایی اختصاصی مرتبط با رمزدارایی‌ها توسط شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم وفق قانون پیشگیری از وقوع جرم ایجاد وحدت رویه قضایی توسط قوه قضائیه
- تدوین ضوابط و دستورالعمل‌های نحوه فعالیت سکوهاي تبادل رمزدارایی‌ها توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مطابق با ماده (۵۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ارائه برنامه‌های آموزش عمومی جهت اعمال پیشگیری اجتماعی و کاهش وقوع جرایم مرتبط با رمزدارایی‌ها